

KOHTUJURISTI ETTEPANEK

PAOLO MENGOZZI

esitatud 13. septembril 2007¹

I. Sissejuhatus

1. Eelotsusetaotlus puudutab seda, kuidas tõlgendada EÜ artikleid 28 ja 30 ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 8. juuni 2000. aasta direktiivi 2000/31/EÜ infoühiskonna teenuste teatavate õiguslike aspektide, eriti elektroonilise kaubanduse kohta siseturul (direktiiv elektroonilise kaubanduse kohta)².

2. Kõnealune eelotsusetaotlus esitati kohuasja raames, mille poolteks on kaks Saksa ettevõtjat: Dynamic Medien Vertriebs GmbH (edaspidi „Dynamic Medien”) ja Avides Media AG (edaspidi „Avides”) ning mis puudutab viimase poolt Saksamaal teostatavat

videosalvestiste müüki Interneti vahendusel, mille puhul videosalvestisi ei ole Saksamaa pädeva asutuse poolt kontrollitud ega alaealiste sobivaks tunnistatud.

II. Siseriiklik õigus

3. 23. juuli 2002. aasta Jugendschutzgesetz'i (alaealiste kaitse seadus, edaspidi „alaealiste seadus”)³ § 1 lõige 4 määratleb „sidevahendi abil toimuva müügi” sama seaduse tähenduses kui „iga tasulise tehingu, mille puhul toimub kauba tellimine ja kätetoimetamine posti teel või elektrooniliselt, isikliku kontakti tarnija ja tellija vahel või ilma et tehniliste või muude lahenduste abil oleks tagatud, et asjaomaseid kaupu ei tarnita lastele ega noorukitele”.⁴

1 – Algkeel: itaalia.

2 – EÜT L 178, lk 1; ELT eriväljaanne 13/25, lk 399.

3 – BGBI 2002, I, lk 2730.

4 – Alaealiste seaduse mitteametlik tõlge saksa keelest.

4. Alaealiste seaduse § 12 lõige 1 sätestab, et salvestusega videokassetid ja teised edastamiseks sobivad, ekraanidel esitamiseks või mängimiseks filmide või mängudega programmeeritud andmekandjad (videosalvestised) võib teha lastele või noorukitele avalikult kättesaadavaks üksnes juhul, kui programmid on liidumaa kõrgema ametiasutuse või vabatahtlikku järelevalvet teostava organisatsiooni poolt vastavate vanusegruppide jaoks alaealiste seaduse § 14 lõikes 6 sätestatud korras sobivaks tunnistatud ja vastavalt märgistatud, või juhul, kui tegemist on teabe-, juhend- või õppeprogrammiga, mis kannab tarnijapoolset märgistust „teabe-programm” või „õppeprogramm”.

5. Alaealiste seaduse § 12 lõige 3 sätestab, et „videosalvestisi, mis on pakkuja poolt märgistamata või mida liidumaa kõrgem ametiasutus või vabatahtlikku järelevalvet teostav organisatsioon on märgistanud § 14 lõike 6 menetluse raames või tarnija kooskõlas lõikega 7 kui § 14 lõike 2 kohaselt „alaealistele keelatud”, ei ole lubatud:

- 1) lastele ega noorukitele pakkuda, müüa ega muul viisil kättesaadavaks teha,
- 2) pakkuda või müüa jaekaubanduses väljaspool äriruume asuvates kioskites või

muudes müügikohtades, kuhu kliendid üldjuhul ei sisene, või siis sidevahendi abil”.⁵

III. Asjaolud, eelotsuse küsimused ja menetluse käik

6. Saksamaal asuv ettevõtja Avides müüb oma Interneti koduleheküljel ja ühes internetipoes sidevahendi abil audio- ja videosalvestisi.

7. Põhikohtuasi puudutab eelnimetatud ettevõtja poolt Saksamaal teostatavat selliste videosalvestiste (DVD-d või videokassetid) müüki sidevahendi abil, mis sisaldavad „anime’ks” nimetatud Jaapani joonisfilme ning mida imporditakse Ühendkuningriigi. British Board of Film Classification (Ühendkuningriigi filmide klassifitseerimise amet, edaspidi „BBFC”) kontrollis nimetatud salvestisi enne nende importimist. Mainitud asutus uuris Ühendkuningriigis kehtivate alaealiste kaitse sätetele tuginedes, millisele avalikkusele on nimetatud salvestised

5 – Alaealiste seaduse mitteametlik tõlge saksa keelest.

suunatud, ja liigitas need kategooriasse „alla 15-aastastele keelatud”. Kõnealusel videosalvestised on varustatud vastava BBFC kleebisega.

otsustas Landgericht Koblenz menetluse peatada ja esitada Euroopa Kohtule järgmise eelotsuse küsimuse:

8. Avidesega konkureeriv ettevõtja Dynamic Medien esitas Landgericht Koblenzile nõude keelata Avidesel asjaomaste videosalvestiste sidevahendi abil toimuv müük, kuna viimaseid ei ole Saksamaal asjakohase siseriikliku õiguse kohaselt kontrollitud ega klassifitseeritud ning need salvestised ei kanna mingit märgistust vanuse alampiiri kohta, mis vastaks Saksamaa pädeva asutuse poolt vastu võetud klassifitseerimise otsusele.

„Kas Saksa õigusnorm, millega keelustatakse selliste videosalvestiste (DVD, videokassetid) sidevahendi abil toimuv müük, millel puudub märgistus selle kohta, et need on tunnustatud Saksamaal alaealistele sobivaks, on vastuolus kaupade vaba liikumise põhimõttega EÜ artikli 28 tähenduses?

Eelkõige:

kas selliste videosalvestiste sidevahendi abil toimuva müügi keeld on samaväärse toimega meede EÜ artikli 28 tähenduses?

9. Oberlandesgericht Koblenz leidis ajutiste meetmete kohaldamise menetluses, et üksnes BBFC poolset vanuse alampiiri märgistust kandvate videosalvestiste müük sidevahendi abil on vastuolus alaealiste seaduse § 12 lõikega 3 ja kujutab endast konkurentsivastast tegevust.

Juhul kui vastus küsimusele on jaatav:

10. 25. aprilli 2006. aasta otsusega, mis saabus Euroopa Kohtusse 31. mail 2006,

siis kas nimetatud keeld on põhjendatud EÜ artikli 30 kohaselt direktiivi 2000/31/EÜ silmas pidades ka juhul, kui videosalvestis on tunnustatud alaealistele sobivaks mõnes teises liikmesriigis ja kannab vastavat märgistust, või kujutab kõnealuse kontrolli läbiviimine teise liikmesriigi poolt endast vähem piiravat meetet asjaomase sätte tähenduses?”

11. Avides, Saksamaa, Iirimaa ja Ühendkuningriigi valitsus ning komisjon esitasid kirjalikud märkused vastavalt Euroopa Kohtu põhikirja artiklile 23.

12. Eelnimetatud menetlusosaliste ning Dynamic Mediani esindajad esitasid suulised märkused 2. mail 2007 toimunud kohtuistungil.

IV. Õiguslik analüüs

A. Asjaomaste Saksa õigusnormide analüüs

13. Eelotsusetaotluse esitanud kohus keskendub alaealiste seaduse § 13 lõike 3 punktis 2 sätestatud keelule müüa sidevahendi abil videosalvestisi, millel puudub liidumaa kõrgeima asutuse või vabatahtlikku järelevalvet teostava organisatsiooni (edaspidi „Saksamaa pädev asutus”) märgistus kontrollimise ja alaealistele sobivaks tunnistamise kohta. On selge, et nimetatud keeld puudutab nii postimüüki kui ka elektroonilist müüki Interneti vahendusel (tellimine ja/või kättetoimetamine posti ja/või Interneti teel).

14. Lisaks on selge, et seda kohaldatakse nii Saksamaal asuvatele tarnijatele – nagu Avides – kui ka teistes riikides asuvatele tarnijatele. Nimetatud täpsustus on oluline eelkõige seetõttu, et põhikohtuasja seisukohast on vaja Landgericht Koblenzi esitatud eelotsuse küsimusele vastamisel võtta arvesse sama keeldu *niivõrd kui seda kohaldatakse Saksamaal asuvale tarnijale* ning mitte osas, kus seda kohaldatakse teises liikmesriigis asuvale tarnijale.⁶

15. Lisaks eeltoodule on vaja võtta arvesse, et asjaomane keeld paigutub alaealiste seaduses sätestatud märksa laiemasse alaealiste kaitse normistikku meedia valdkonnas, iseäranis alaealiste seaduse §-s 12 sätestatusse, mis sisaldab erinorme filme või mänge sisaldavate videosalvestiste kohta.

16. Eelnimetatud erisätetest tuleneb sisuliselt, et asjaomaseid videosalvestisi – v.a salvestisi, mis sisaldavad teabe- või õppeprogramme ja on tarnija poolt sellistena märgistatud –, mis on pädeva asutuse poolt märgistatud kui „alaealistele keelatud” või millel puudub pädeva asutuse mis tahes

⁶ – Käesolev asi jääb siiski ühenduse õiguse kohaldamisalasse, kuna see puudutab Ühendkuningriigi päritolu toodete müüki Saksamaal.

märgistus põhjusel, et neid pole antud viimasele kontrollida, ei või teha kättesaadavaks lastele ega noorukitele ega ka müüa teatud tingimustel (jaekaubanduses väljaspool äriruume, müügikohtades, kuhu kliendid üldjuhul ei sisene, või siis sidevahendi abil), mille puhul pole välistatud laste või noorukite kokkupuude kõnealuste videosalvestistega või nende salvestiste omandamine eelnimetatute poolt.

vahendite abil on tagatud, et kaubad on tellinud ja kätte saanud täiskasvanu (müük „kaitstud“ sidevahendi abil).

17. Alaealiste seaduse § 12 lõike 3 punktis 2 sätestatud sidevahendi abil toimuva müügi keeld moodustab seega osa õigusnormidest, mille eesmärk on välistada, et lapsed ja noorukid võiksid kokku puutuda või saada oma käsutusse videosalvestised, mis on Saksamaa pädeva asutuse poolt kontrollimata või märgistatud kui „alaealiste keelatud“. Nimetatud järeltust toetab ka Saksamaa valitsuse poolt rõhutatud asjaolu, et asjaomane keeld ei ole absoluutne, kuna see puudutab vastavalt alaealiste seaduse § 1 lõikele 4 üksnes selliseid posti teel või elektrooniliselt tehtud tehinguid, mille puhul pakkuja ja ostja vahel puudub isiklik kontakt või pole tagatud, et kaup ei pakuta lastele või noorukitele. Saksamaa valitsus täpsustas, et Saksamaal on lubatud müüa sidevahendi abil selliseid videosalvestisi, mis on Saksamaa pädeva asutuse poolt kontrollimata või märgistusega „alaealistele keelatud“, ent üksnes juhul, kui asjakohaste tehniliste

18. Saksamaa valitsuse eelnimetatud täpsustusest võiks järeldada, et videosalvestiste kontroll ja klassifitseerimine Saksamaa pädeva asutuse poolt ei ole tarnijate tegelik *kohustus*, vaid lihtsalt *piirang*, mille järgimise puhul ei kohaldata pädeva asutuse poolt kontrollimata videosalvestiste jaoks ette nähtud müügipiiranguid, mis on nimetatud alaealiste seaduse § 12 lõikes 3, ning eeskätt vabaneb tarnija, kes soovib müüa kõnealuseid kaupu sidevahendi abil, kohustusest võtta meetmeid, mis muudavad müügi sidevahendi abil „kaitstuks”.⁷

19. Seega ei too kõnealune siseriiklik õigusnorm endaga kaasa kohustust kohaldada imporditud videosalvestistele siseriikliku kontrolli- ja klassifitseerimismenetlust ning nad vastavalt antud klassifikatsioonile mär-

7 – Mul ei õnnestunud leida alaealiste seaduse tekstist – mis on kättesaadav Bundesministerium für Familie, Senioren, Frauen und Jugendi (Saksamaa pere, vanurite, naiste ja noorte ministeeriumi) koduleheküljel – ja iseäranis selle §-st 14 pealkirjaga „Filme ning filmi- ja mänguprogrammide märgistamine“, et oleks sätestatud kohustus esitada Saksamaal müüdadavate videosalvestiste Saksamaa pädevale asutusele kontrollimiseks ja klassifitseerimiseks. Lisaks sellele ei sätesta alaealiste seaduse artiklid 27 ega 28, mis sisaldavad sama seaduse rikkumise puhul kohaldatavaid karistusi, mingit karistust videosalvestiste esitamata jätmise eest Saksamaa pädevale asutusele kontrollimiseks.

gistada ega too kaasa keeldu müüa imporditud videosalvestisi, mis pole läbinud eel-nimetatud menetlust ning millel puudub märgistus; ega ka selliste salvestiste teatud müügiviisi absoluutset välistamist ehk asjaomasel juhul sidevahendi abil toimuva müügi välistamist.

20. Siiski tuleb märkida, et alaealiste seaduse § 12 lõige 3 sätestab sisuliselt – viidates videosalvestistele, millele ei ole kohaldatud siseriiklikku kontrolli- ja klassifitseerimismenetlust, hoolimata sellest kas need on imporditud või mitte – käsutamistehingute keelu, mis puudutab asjaomaste kaupade sattumist teatud kategooria potentsiaalsete ostjate (alaealiste) käsutusse, koos keeluga müüa asjaomaseid kaupu väljaspool äriruume asuvates müügikohtades, kuhu kliendid üldjuhul ei sisene; lisaks sätestab nimetatud paragrahv piirangud asjaomaste kaupade sidevahendi abil toimuvale müügile välistamiseks nende omandamist alaealiste poolt.

B. Ühenduse ühtlustamismeetmete võimalik tähtsus

21. Juhin tähelepanu asjaolule, mida rõhutas ka komisjon, et juhul, kui mingi valdkond on ühenduse tasandil täielikult ühtlustatud,

tuleb selle valdkonna siseriikliku meetme hindamisel lähtuda ühtlustamismeetme sätestest, mitte ühenduse esmase õiguse sätestest, milleks on praegusel juhul EÜ artiklid 28 ja 30.⁸

22. Kõnealuse eelotsusetaotluse raames on võimalike asjakohaste ühtlustamismeetmetena viidatud direktiivile 2000/31 ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. mai 1997. aasta direktiivile 97/7/EÜ tarbijate kaitse kohta sidevahendi abil sõlmitud lepingute korral.⁹

23. Mis puudutab direktiivi 2000/31, siis tuletan esiteks meelde, et selle direktiivi eesmärk on aidata kaasa siseturu nõuetekohasele toimimisele sel teel, et luuakse elektroonilist kaubandust puudutav õiguslik raamistik tagamaks infoühiskonna teenuste vaba liikumist liikmesriikide vahel. Vastavalt sama direktiivi artikli 1 punktile 2 ühtlustab nimetatud direktiiv „teatavaid infoühiskonna teenuste kohta kehtivaid siseriiklikke õigusnorme, mis käsitlevad siseturгу, teenuseosutajate asutamist, kommertsteadaandeid, elektroonilisi lepinguid, vahendajate vastutust, tegevusjuhendeid, vaidluste kohtuvä-

8 – Vt mh 13. detsembri 2001. aasta otsus kohtuasjas C-324/99: DaimlerChrysler (EKL 2001, lk I-9897, punkt 32); 24. oktoobri 2002. aasta otsus kohtuasjas C-99/01: Linhart et Biffel (EKL 2002, lk I-9375, punkt 18) ja 11. detsembri 2003. aasta otsus kohtuasjas C-322/01: Deutscher Apothekerverband (EKL 2003, lk I-14887, punkt 64).

9 – EÜT L 144, lk 19; ELT eriväljaanne 15/03, lk 319.

list lahendamist, õiguskaitsevahendeid ja liikmesriikidevahelist koostööd”.¹⁰

24. Kuigi kaupade müük Interneti vahendusel kujutab endast „infoühiskonna teenust” kõnealuse direktiivi tähenduses¹¹ ning kuigi asjaomane siseriiklik õigusnorm, nagu sidevahendi abil toimuva müügi keeld alaealiste seaduse § 12 lõike 3 punktis 2, kuulub mainitud direktiiviga „kooskõlastatud valdkonda”¹², ei ole ükski menetlusosalistest Euroopa Kohtus selgitanud – ega suuda selgitada ka mina –, millise kõnealuse direktiivi spetsiifilise meetmega oleks saanud läbi viia täieliku ühtlustamise siseriiklike kaupade Interneti vahendusel toimuvat müüki puudutavate alaealiste kaitse sätete osas, mis välisriikidele keelu vastavuse kontrolli EÜ artiklitele 28 ja 30.

10 – Kohtujuristi kursiiv.

11 – Vt selles küsimuses asjaomase direktiivi 18. põhjendus, mille kohaselt „[p]aljald infoühiskonna teenused on seotud on-line toimuva majandustegevusega”; „eeskätt võib see seineda kaupade on-line müügis”.

12 – Vastavalt asjaomase direktiivi artikli 2 punktile h hõlmab kooskõlastatud valdkond „liikmesriikide õigussüsteemides ettenähtud nõuded, mis kehtivad infoühiskonna teenuste osutajate või infoühiskonna teenuste kohta vaatamata sellele, kas nõuded on üldise iseloomuga või konkreetselt nende jaoks kavandatud”; „nõuded, mida teenuseosutaja peab täitma” nii „infoühiskonna teenuse alustamisel” kui ka „osutamisel” (iseäranis „nõuded teenuseosutaja käitumise, teenuse kvaliteedi või sisu kohta, sealhulgas reklaamide ja lepingutele esitatavad nõuded”).

25. Eelotsusetaotluse esitanud kohus, Saksamaa ja Ühendkuningriigi valitsus märkisid, et direktiiv 2000/31 jätab siseriiklikele asutustele sõnaselgelt võimaluse sekkuda alaealiste kaitse eesmärgil. Nimetatud menetlusosalised tõid välja, et vastavalt asjaomase direktiivi artikli 3 lõike 4 punkti a alapunkti i esimesele taandele võivad liikmesriigid võtta vajalikud meetmed „avaliku korra” kaitseks, eriti „alaealiste kaitseks” teatud infoühiskonna teenust puudutavas valdkonnas, näiteks kaupade Interneti vahendusel toimuva müügi puhul.

26. Leian siiski, et viide direktiivi 2000/31 artikli 3 lõikele 4 ei oma käesolevas asjas tähtsust.

27. Direktiivi artiklis 3 sisaldub nn „siseturu klausel”, mille alusel võivad infoühiskonna teenuseosutajad sisuliselt tegutseda ühenduse territooriumil, jäädes samas – mis puudutab direktiiviga kooskõlastatud valdkonda – oma asukohariigi õigusnormide subjektiks. Direktiivi artikli 3 lõige 1 sätestab, et „[i]ga liikmesriik tagab, et infoühiskonna teenused, mida pakub tema territooriumil asuv teenuseosutaja, vastavad kõnealuses liikmesriigis kehtivatele kooskõlastatud valdkonna küsimusi puudutavatele siseriiklikele õigusnormidele.” Sama artikli punkt 2 näeb

ette, et „[l]iikmesriigid ei tohi kooskõlastatud valdkonda kuuluvatel põhjustel piirata teisest liikmesriigist pärit infoühiskonna teenuste osutamise vabadust”.

28. Direktiiv sätestab samas, et „[h]oolimata eeskirjast, et järelevalve infoühiskonna teenuste üle peab toimuma pakkumiskohas, on liikmesriikidel käesoleva direktiivi kontekstis õigus direktiiviga ettenähtud tingimustel võtta meetmeid infoühiskonna teenuste vaba liikumise piiramiseks” (24. põhjendus). Asjaomase direktiivi artikli 3 lõige 4, millele viitavad eelotsusetaotluse esitanud kohus, Saksamaa ja Ühendkuningriigi valitsus, sätestab kõnealused meetmed, nähes iseäranis ette avalikust korrast tulevaid põhjused, millele võib tugineda õigustamiseks asjaomaseid piiravaid meetmeid, ning seob viimaste kohaldamise kindlaksmääratud menetlusnõuete järgimisega, muu hulgas sekkumistaotluse esitamisega teenuseosutaja päritoluriigile ning asjaomaste meetmete rakendamise kavatsusest teatamisega nimetatud riigile ja komisjonile (kel palutakse uurida uurivate meetmete vastavust ühenduse õigusele).

29. Järelikult on „alaealiste kaitse” sätted direktiivi 2000/31 artikli 3 lõike 4 tähenduses sellised sätted, millega liikmesriik võib

sätetada erandi sama artikli lõikes 2 sätestatud keelust, et piirata direktiiviga kooskõlastatud valdkonda kuuluvatel põhjustel „teisest liikmesriigist pärit”¹³ infoühiskonna teenuste osutamise vabadust”.

30. Kuna Avides on Saksamaal asuv teenusepakkuja,¹⁴ kujutab alaealiste seaduse § 12 lõike 3 punktis 2 sätestatud sidevahendi abil toimuva müügi keeld endast *tema suhtes* päritoluriigi siseriiklikku õigusnormi direktiivi 2000/31 artikli 3 lõike 1 tähenduses ja mitte meetet, mis piirab *teisest liikmesriigist pärit* infoühiskonna teenuste osutamise vabadust sama direktiivi artikli 3 lõike 2 tähenduses.

31. Järelikult ei ole direktiivi 2000/31 artikli 3 lõiked 2 ja 4 asjakohane säte kontrollimaks asjaomase sidevahendi abil toimuva müügi keelu vastavust ühenduse õigusele *juhul, kui seda kohaldatakse liikmesriigi territooriumil asuvale teenusepakkujale, antud juhul Avidesele*.

13 – Kohtujuristi kursiiv.

14 – Direktiivi 2000/31 artikli 2 punkt c täpsustab, et „püüasukohaga teenuseosutaja” kõnealuse direktiivi tähenduses on „teenuseosutaja, kes oma püüasukohas määramatu aja jooksul tegelikult tegeleb majandustegevusega” ning et „[t]eenuse osutamiseks vajalike tehniliste vahendite ja tehnoloogiate olemasolu ja kasutamine ei määra veel teenuseosutaja püüasukohta”.

32. Direktiivi 2001/31 sätted ei oma seega käesolevas asjas tähtsust. Nimetatud sätted võiksid siiski olla asjakohased EÜ artiklite 28 ja 30 asemel, kontrollimaks asjaomase keelu vastavust ühenduse õigusele, *niivõrd kui see keeld on kohaldatav teistes liikmesriikides asuvatele pakkujatele, kes müüvad Interneti teel Saksamaal*, ent nagu ma olen juba märkinud, on tegemist aspektiga, mis jääb põhikohtuasja eseme suhtes kõrvaliseks.

33. Mis puutub direktiivi 97/7, siis leian, et alaealiste seaduse § 12 lõike 3 punktis 2 ette nähtud sidevahendi abil toimuva müügi keeld näib kuuluvat viimase kohaldamisalasse.¹⁵ Mainitud direktiivi artikkel 14 lubab liikmesriikidel „[t]arbijakaitse kõrgema taseme tagamiseks [...] käesoleva direktiivi reguleerimisalas kehtestada või säilitada rangemad sätted, kui need on kooskõlas asutamislepinguga” ning täpsustab lisaks, et „[k]õnealuste sätetega võib liikmesriik vajaduse korral ning üldistes huvides keelata oma territooriumil teatavate kaupade ja teenuste, eeskätt ravimite turustamise sidevahendi abil sõlmitud lepingute alusel, võttes seejuures nõuete kohaselt arvesse asutamislepingut”. Direktiiv 97/7 ei ühtlуста seega täielikult kaupade

sidevahendi abil toimuvat müüki ega välista rangemate meetmete – mida liikmesriigid võivad võtta tarbijate kaitseks vastavalt direktiivi artiklile 14 – vastavuse hindamist EÜ asutamislepingu sätetele, iseäranis EÜ artiklitele 28 ja 30, vaid näeb selle võimaluse selgesõnaliselt ette.¹⁶

34. Mulle näib seega, et eelkäsitletud direktiivid ei välista vajadust hinnata alaealiste seaduse § 12 lõikes 3 punktis 2 sätestatud sidevahendi abil toimuva müügi keelu vastavust – selliste videosalvestiste puhul, mis on Saksamaa pädeva asutuse poolt kontrollimata ning klassifitseerimata – EÜ artiklitele 28 ja 30.

C. EÜ artikli 28 kohaldatavus käesolevas asjas: koguselise impordipiiranguga samaväärse toimega meede?

35. Euroopa Kohtule esitatud eelotsuse küsimusega soovib Landgericht Koblenz eelkõige

15 – Eespool viidatud kohtuasja Deutscher Apothekerverband punktis 63, jõudis Euroopa Kohus analoogssele järeldusele, käsitledes üksnes apteegis müüa lubatud ravimite sidevahendi abil toimuva müügi keeldu, mis sarnaneb keeluga, mille näeb ette käesolevas asjas kõne all olev Saksa õigusnorm.

16 – *Ibidem*, punktid 64–65.

teada, kas asjaomane keeld kujutab endast koguselise impordipiiranguga samaväärse toimega meetet EÜ artikli 28 tähenduses.

36. EÜ artikliga 28 „[k]eelatakse liikmesriiki-devahelised koguselised impordipiirangud ja kõik samaväärse toimega meetmed.”

37. Vastavalt Dassonville'i kohtuotsuses¹⁷ sedastatule – mis on leidnud korduvalt kinnitust hilisemas kohtupraktikas kuni praeguse ajani¹⁸ – tuleb kõiki liikmesriikide kaubanduseeskirju, mis võivad otse või kaudselt, tegelikult või potentsiaalselt takistada ühendusesisest kaubandust, vaadelda koguselise piiranguga samaväärse toimega meetmetena.

38. Vaatamata sellele, kas meetme eesmärk on reguleerida liikmesriikide vahelist kaubandust või mitte, on määrav meetme tegelik või potentsiaalne mõju ühendusesisesele

kaubandusele. Nimetatud kriteeriumi kohaselt ja vastavalt väljakujunenud kohtupraktikale alates Cassis de Dijoni kohtuasjas¹⁹ tehtud otsusest kujutavad kõik kaupade vabale liikumisele seatud tõkked, mis tulenevad õigusaktide ühtlustamise puudumisel teistest liikmesriikidest pärit ja neis seaduslikult toodetud ja turustatud kaupadele nõudeid (näiteks nimetuse, kuju, mõõtmete, kaalu, koostise, esitluse, märgistuse, pakendamise osas) kehtestavatest õigusaktidest, endast samaväärse toimega meetmeid, mis on artikli 30 alusel keelatud, isegi kui neid nõudeid kohaldatakse vahet tegemata kõikidele toodetele, välja arvatud juhul, kui nende kohaldamise tingivad üldised huvid, mis on kaupade vaba liikumise põhimõtte suhtes ülimalislikud.²⁰

39. Lisaks eeltoodule tuleneb väljakujunenud kohtupraktikast alates kohtuotsusest Keck ja Mithouard²¹, et teistest liikmesriikidest pärit toodetele teatud müügingitingimusi piiravate või keelavate siseriiklike sätete kohaldamine ei saa otseselt ega kaudselt, tegelikult ega potentsiaalselt takistada liikmesriikidevahelist kaubandust Dassonville'i kohtuasjas

17 – 11. juuli 1974. aasta otsus kohtuasjas 8/74: Dassonville (EKL 1974, lk 837, punkt 5).

18 – Viimati 7. juuni 2007. aasta otsus kohtuasjas C-254/05: komisjon vs. Belgia Kuningriik (EKL 2007, lk I-4269, punkt 27).

19 – Vt 20. veebruari 1979. aasta otsus kohtuasjas 120/78: Rewe-Zentral (EKL 1979, lk 649).

20 – Vt 24. novembri 1993. aasta otsus liidetud kohtuasjades C-267/91 ja C-268/91: Keck ja Mithouard (EKL 1993, lk I-6097, punkt 15) ja eespool viidatud kohtuotsus Deutscher Apothekerverband, punkt 67.

21 – Vt viidatud otsuse punkt 16.

tehtud otsuse mõttes, tingimusel et neid sätteid kohaldatakse kõikidele asjaomastele pakkujatele, kes tegutsevad riigi territooriumil, ning et need mõjutavad õiguslikult ja sisuliselt ühtemoodi kodumaiste ja teistest liikmesriikidest pärit toodete turustamist.²²

40. Avides, Ühendkuningriigi valitsus ja komisjon väidavad, et alaealiste seaduse § 12 lõike 3 punktis 2 sätestatud sidevahendi abil toimuva müügi keeld kujutab endast EÜ artiklis 28 keelatud samaväärse toimega meedet.

41. Avides leiab, et tegemist ei ole lihtsalt müügiviisi puudutavate õigusnormidega. Nõudega kohaldada imporditud videosalvestistele, mis on ekspordiriigis alaealiste kaitse eesmärgil kontrollitud ja klassifitseeritud, Saksamaa pädeva asutuse samasisulist kontrolli ja klassifitseerimist kaasneksid märkimisväärsed lisakulud ja viivitused asjaomaste kaupade turustamisel Saksamaal. Isegi kui eeldada, et tegemist on müügiviisi puudutavate õigusnormidega, ei vasta need kohtuotsuses Keck ja Mithouard sätestatud kahele esimesele tingimusele, kuna asjaomased normid on kohaldatavad üksnes kõnealuse liikmesriigi territooriumil ning mõjutavad

üksnes Saksamaal asuvaid elektroonilise kaubandusega tegelevaid ettevõtjaid, mitte neid, mis asuvad teistes liikmesriikides.

42. Komisjoni arvates on käesoleva asja seisukohast määrav kõnealuste siseriiklike meetmete tegeliku või potentsiaalse mõju analüüs. Komisjon märgib, et alaealiste seaduse § 12 sätestab huvitatud pakkujatele sisuliselt videosalvestiste märgistamise kohustuse. Sama paragrahvi lõike 3 punktis 2 sätestatud sidevahendi abil toimuva müügi keeld on vaid üks sanktsioonidest, mis on ette nähtud mainitud kohustuse täitmata jätmise puhul; nimetatud kohustus ise kuulub komisjoni väitel käesoleva ettepaneku punktis 38 viidatud siseriiklike meetmete hulka märgistust puudutavate nõuete osas, millele kaubad peavad vastama. Saksa õigusnormide piiravat mõju tugevdab veelgi asjaolu, et nõutud märgistamine eeldab siseriikliku kontrollimenetluse läbiviimist ka juhul, kui ekspordiriigis on teostatud analoogne menetlus ning märgistamine. Vaatlusalusest õigusnormist tulenevad seega lisakulud imporditud videosalvestiste turustamisele Saksamaal ning sellest piisab, et määratleda see impordipiiranguga samaväärse toimega meetmena.

22 – Vt 15. detsembri 1993. aasta otsus kohtuasjas C-292/92: Huenermund jt. (EKL 1993, lk I-6787, punkt 21); 9. veebruari 1995. aasta otsus kohtuasjas C-412/93: Leclerc-Siplec (EKL 1995, lk I-179, punkt 21) ja 23. veebruari 2006. aasta otsus kohtuasjas C-441/04: A-Punkt Schmuckhandel (EKL 2006, lk I-2093, punkt 15).

43. Ühendkuningriigi valitsus on seisukohal, et iga kaupade vaba liikumise takistus, mis tuleneb teisest liikmesriigis seaduslikult toodetud ja turustatud kaupade omadustest

sõltuva siseriikliku meetme rakendamisest, kujutab endast samaväärse toimega meedet ka juhul, kui nimetatud meede esineb kindlaksmääratud müügiviisile seatud piirangu vormis. Ühendkuningriigi valitsus rõhutab, et alaealiste seaduse artikli 12 lõike 3 punktis 2 ette nähtud müügipiirangud, mille hulka kuulub ka kõnealune sidevahendi abil toimuva müügi keeld, ei puuduta videosalvestisi üldiselt, vaid üksnes kindlaksmääratud videosalvestisi, mille sisu ei vasta Saksamaa pädeva asutuse loa- ja klassifitseerimismõuetele. Eelnimetatud piirangud, mida kohaldatakse üksnes alaealistele mittesobivaks hinnatud või mainitud asutuse poolt kontrollimata videosalvestistele, puudutavad seega eelkõige asjaomaste kaupade omadusi ja mitte niivõrd müügiviisi. Ka juhul kui leitakse, et kõnealuses asjas on tegemist ennekõike müügiviisi puudutava õigusnormiga, ei oleks kohtuotsuses Keck ja Mithouard sätestatud teine tingimus täidetud, kuna Saksamaal toodetud videosalvestised vastavad –Ühendkuningriigi valitsuse väitel – lihtsamini kui mujal valmistatud tooted Saksa õiguses sätestatud nõuetele, mis puudutab nende sisu sobivust alaealistele.

44. Dynamic Medien ning Saksamaa ja Iirimaa valitsus leiavad vastupidi, et kõnealune keeld puudutab müügiviisi ning vastab

kohtuotsuses Keck ja Mithouard sätestatud kahele tingimusele ega kuulu seetõttu EÜ artikli 28 kohaldamisalasse.

45. Dynamic Medien märgib, et alaealiste seaduse § 12 lõikes 3 on sätestatud müügiviisi piirangud ja et need puudutavad kõiki Saksamaal või teistes liikmesriikides asuvate pakkujate turustatavaid videosalvestisi sõltumata sellest, kas need on toodetud Saksamaal või mitte. Järelikult ei ole tegemist siseriikliku toodangu kaitsega.

46. Saksamaa valitsus möönab, et kõnealune sidevahendi abil toimuva müügi keeld seondub kindlaksmääratud märgistusega või pigem selle puudumisega. See asjaolu ei saa aga siiski viia kõnealuse keelu samastamiseni toote märgistamise kohustusega ega välistamiseni, et keeld puudutab üksnes müügiviisi. Saksamaa pädeva asutuse poolt kontrollimata ja seega ka märgistusega videosalvestiste müük ei ole keelatud, nagu ei ole üldiselt keelatud ka nende müük sidevahendi abil. Küll on aga keelatud müük „kaitsemata” sidevahendi abil, mille puhul pole tagatud, et kauba tellib ja saab kätte täiskasvanu. Võttes arvesse, et asjaomaste kaupade müük on lubatud teiste vahendite abil, muu hulgas ka „kaitstud” sidevahendi abil, on imporditud videosalvestiste ligipääs Saksamaa turule tagatud ning importijad ei ole kohustatud

muutma kaupade esitlusviisi nende turustamiseks Saksamaal. Seega on tegemist üht müügiviisi puudutava korraga, mida kohaldatakse nii imporditud kui ka siseriiklikele kaupadele ning millega ei kaasne nimetatud kahe kategooria kaupade mis tahes juriidiliselt või sisuliselt ebavõrdset kohtlemist.

märgistada. Samuti ei ole tegemist nimetatud asutuse poolt kontrollimata ning klassifitseerimata ja seega ka vastava märgistusega videosalvestiste absoluutse müügikeeluga. Asjaomaseid videosalvestisi on lubatud müüa – ent üksnes täiskasvanutele – müügikohtades, kuhu ostjad sisenevad, või „kaitstud” sidevahendi abil.

47. Iirimaa valitsus omakorda rõhutab, et alaealiste seaduse § 12 ei puuduta kaupade omadusi, vaid eelkõige tingimusi, millele võib asjaomaseid kaupu pakkuda ja müüa. Iirimaa valitsus väidab, et kõnealust õigusnormi kohaldatakse samal viisil kõigile huvitatud pakkujatele sõltumata nende päritolust ja kõigile sama tüüpi kaupadele hoolimata sellest, kas need on toodetud Saksamaal või on need Saksamaale imporditud.

49. Pigem on tegemist normiga, mis puudutab kaubanduslikku tegevust ning seab piirangud müügiviisidele: ühelt poolt sellele, „kuidas” ja „kus” võib kaupu müüa (alaealiste seaduse § 12 lõike 3 punkt 2) ning teisalt eelnimetatud kategooriaid täiendades ja kohtujurist Tesauro väljendit kasutades sellele, „kes, kuidas, kus, millal võib kaupu müüa”²³, eriti vaatepunktist, kes need omandab ehk „kellele” võib kaupu müüa (alaealiste seaduse § 12 lõige 1 ja lõike 3 punkt 1).

48. Mulle näib, et keeld müüa Saksamaa pädeva asutuse poolt kontrollimata videosalvestisi „kaitsmata” sidevahendi abil ning keeld teha nimetatud salvestisi alaealistele kättesaadavaks ei kujuta endast kaupade omadusi puudutavat normi. Nagu olen juba eespool märkinud, ei näi alaealiste seadus sätestavat imporditud videosalvestiste kontrolli ja klassifitseerimise kohustust Saksamaa pädevas asutuses ega kohustust neid vastavalt

50. Kõnealused piirangud ei kehti küll kõigile videosalvestistele, vaid pigem teatud kategooriatele (salvestised, millele ei kohaldata siseriiklikku kontrolli ja klassifitseermismenetlust; salvestised, mis on määratletud kui „alaealistele keelatud”). Asjaolu, et nimetatud kategooriad määratakse kindlaks

23 – Vt eespool viidatud kohtuasja Hünermund raames 27. oktoobril 1993 esitatud ettepaneku punkt 11.

seoses kaupade teatavate omadustega, ei tähenda iseenesest, et tegemist on kaupade omadusi puudutavate normidega, vähemalt osas, milles formaalselt puudub mis tahes kohustus kaupade kohandamiseks nende turustamise eesmärgil Saksamaal.²⁴ Selles mõttes tuleb eristada asjaomast kohtuasja kohtuasjadest, mis olid otsuste Mars²⁵ ja Familiapress²⁶ aluseks, milles käsitleti norme, mis näisid puudutavat müügiviisi, kuid reguleerisid siiski lõpuks neid nõudeid, millele kaubad pidid vastama võimaldamaks nende turustamist huvitatud liikmesriigis.

51. Selleks et kõnealuseid Saksa õigusnorme saaks pidada müügiviise puudutavaks ning et need EÜ artikli 28 kohaldamisalast välja arvata, peavad nad vastama käesoleva ettepaneku punktis 39 viidatud kohtuotsuses Keck ja Mithouard sätestatud kahele tingimusele.

24 – 22. jaanuari 2002. aasta kohtuotsuses C-390/99: Canal Satellite Digital (EKL 2002, lk I-607, punkt 30) sedastas Euroopa Kohus, et „[v]ajadus viia kaubad kooskõlla selle liikmesriigi õigusnormidega, kus neid turustatakse, välistab, et [...] võiks olla tegemist müügiviisiga kohtuotsuse [...] Keck ja Mithouard tähenduses [...]”.

25 – Vt 6. juuli 1995. aasta kohtuotsus C-470/93 (EKL 1995, lk I-1923), mis puudutab keeldu turustada tooteid, mille pakendil on esitatud teatavad eksitava sisuga reklaamlaused.

26 – Vt 26. juuni 1997. aasta otsus kohtuasjas C-368/95 (EKL 1997, lk 3689), mis puudutab keeldu müüa auhinnamänge sisaldavaid ajakirju.

52. Mis puudutab eelnimetatud tingimustest esimest – asjaomaste normide eristusteta kohaldamist kõikidele asjaomastele pakkujatele, kes tegutsevad riigi territooriumil – tuleb märkida, et asjaomaseid norme kohaldatakse vastavalt Saksamaa valitsuse selgitustele nii Saksamaal kui ka teistes liikmesriikides asuvate pakkujate müügitegevusele, mis toimub Saksamaa territooriumil. Esimene tingimus on seega täidetud.

53. Mis puudutab teist tingimust ehk ühtmoodi mõju kodumaiste ja teistest liikmesriikidest pärit toodete turustamisele, siis tuleb selle vastavust hinnata Euroopa Kohtu poolt kohtuotsuse Keck ja Mithouard punktis 17 sedastatu valguses, mille kohaselt ei tohi müügiviisi reguleerivate õigusnormide kohaldamine nende kaupade müügile, mis on pärit teistest liikmesriikidest ja mis vastavad selle riigi nõuetele, „oma olemuselt takista[da] ega häiri[da] turule juurdepääsu enam kui kodumaiste kaupade puhul”.²⁷

54. Landgericht Koblenz soovib eelotsuse küsimuses teada, kuivõrd on käesolevas

27 – Vt eriti 8. märtsi 2001. aasta otsus kohtuasjas C-405/98: Gourmet International Products (EKL 2001, lk I-1795, punkt 18) ja 15. juuli 2004. aasta otsus kohtuasjas C-239/02: Douwe Egberts (EKL 2004, lk I-7007, punkt 51).

asjas asjakohane Euroopa Kohtu poolt kohtuotsuses Deutscher Apothekerverband²⁸ esitatud seisukoht, võttes arvesse, et nimetatud kohtuasjas kõne all olnud ravimite Interneti vahendusel toimuva müügi keeld ei vastanud otsuse Keck ja Mithouard teisele tingimusele. Eelotsusetaotluse esitanud kohus rõhutab, et erinevus asjaomase kohtuasja ja kohtuasja Deutscher Apothekerverband aluseks olnud asjaolude vahel seisneb põhiliselt asjaolus, et Avides „impordib kaubad alguses Ühendkuningriigist Saksamaale ning müüb neid seejärel sidevahendi abil, ent nimetatud kohtuasjas toimus import samaaegselt sidevahendi abil läbiviidava müügiga; teisisõnu: huvitatud ettevõtte asukoht oli teises Euroopa Liidu liikmesriigis”.

55. Kohtuotsuses Deutscher Apothekerverband²⁹ rõhutas Euroopa Kohus iseäranis tähtsust, mille on omandanud pärast Interneti kui rahvusvahelise müügikanali tekkimist sidevahendi abil toimuv müük just teistest liikmesriikidest pärit kaupade turustamisel liikmesriigis. Eeltoodud küsimuses sedastas Euroopa Kohus järgmist:

„Põhikohtuasjas kõne all olevaga sarnane keeld kahjustab väljaspool Saksamaad asuvaid apteekte enam kui neid, mis asuvad

Saksamaa territooriumil. Kuigi esimeste osas oleks keeruline seada küsimuse alla asjaolu, et asjaomane keeld võtab neilt ühe lisavõimaluse või alternatiivse võimaluse jõuda ravimite lõpptarbijani Saksa ravimiturul, jääb neile võimalus müüa ravimeid apteekides. Samas on Internet turustamisviisina olulisem neile apteekidele, kel puuduvad Saksa territooriumil asuvad filiaalid, mis võimaldaksid neil otse asjaomasele turule pääseda. Keeld, mis puudutab enam väljaspool Saksamaa territooriumit asuvaid apteekte, võib takistada enam teistest liikmesriikidest pärit toodete turule juurdepääsu kui kodumaiste toodete juurdepääsu”.

56. Üldiselt võttes võib eelkäsitletud lähene-mist kohaldada ka sellistele õigusnormidele nagu alaealiste seaduse § 12 lõike 3 punkt 2 ning selle tulemusena võib määratleda kõnealust keeldu kui EÜ artiklis 28 sätestatud koguselise impordipiiranguga samaväärse toimega meedet.

57. Nagu rõhutab ka Saksamaa valitsus, ei ole kõnealune keeld absoluutne, vaid puudutab üksnes müüki „kaitsmata” sidevahendi abil. Samas, nagu märkis ka Saksamaa valitsus, tähendab müük „kaitstud” sidevahendi abil tarnijate jaoks selliste süsteemide ja lahenduste kasutamist, mis võimaldavad tuvastada Interneti või posti teel tellimuse esitaja isiku ja vanuse ning tagada, et kaupa müüakse

28 – Vt eespool 8. joonealuses märkuses viidatud kohtuasi, punktid 73–75.

29 – *Ibidem*.

üksnes täiskasvanutele. Saksamaa valitsus kirjeldas elektroonilises kaubanduses kasutatavate tuvastamissüsteemide iseloomu oma kirjalikus vastuses Euroopa Kohtu esitatud küsimusele³⁰ ning viitas kaupade kättetoimetamise puhul asjaolule, et kaubad saadetakse ning antakse üle täiskasvanud klientidele. Saksamaa valitsus märkis lisaks, et Interneti teel edastatud tellimuse puhul loetakse sidevahend „kaitstuks”, kui tarnija kasutab tuvastamissüsteemi, mille on eelnevalt sobivaks tunnistanud Kommission für Jugendschutz (Saksamaa meediavaldkonna alaealiste kaitse komisjon). Kohtuistungil tunnistas Saksamaa valitsus, et videosalvestiste tarnijatele kohaldatav nõue kasutada „kaitstud” sidevahendit tekitab lisakulusid, mida ei tekiks „kaitsmata” sidevahendi abil toimuva müügi puhul.

58. Eeltoodust tuleneb seega, et alaealiste seaduse § 12 lõike 3 punktis 2 sätestatud sidevahendi abil toimuva müügi keeld piirab (müük „kaitstud” sidevahendi abil) videosalvestiste lubatud levitamiseviisi, nimelt müüki Interneti vahendusel, mis – nagu selgub

käesoleva ettepaneku punktist 55 – omab põhimõtteliselt olulist tähtsust teistest liikmesriikidest pärit ning juba riigi territooriumil asuvate kaupade turustamisel; samuti muudab see levitamise kulukamaks.

59. Isegi kui eelnimetatud kaalutlused lubavad järeldada, et asjaomane keeld ei vasta kohtuotsuses Keck ja Mithouard sätestatud teisele tingimusele, *kuna see on kohaldatav nii teistes liikmesriikides kui Saksamaal asuvatele pakkujatele*,³¹ tuleb võtta arvesse, et asjaomasel juhul asub Avides kui huvitatud pakkuja Saksamaal ning müük sidevahendi abil ei toimu teisest liikmesriigist Saksamaale, vaid täies ulatuses Saksamaa territooriumil, kuhu kaubad on eelnevalt imporditud. Seega ei saa Euroopa Kohtu poolt käesoleva ettepaneku punktis 55 viidatud kohtuotsuses Deutscher Apothekerverband aluseks võetud lähenemisele tuginedes väita, et kõnealune keeld takistab Avidese poolt Ühendkuningriigist Saksamaale imporditud kaupade juurdepääsu Saksa turule enam kui kodumaiste toodete juurdepääsu.

30 – Sisuliselt on tegemist suletud kasutajagruppidest moodustuvate kaitseisüsteemidega, mida juba kasutatakse otsekasutuse korral, näiteks täiskasvanutele mõeldud multimeediafaillide allalaadimisel.

31 – Möistagi peab alaealiste seaduse § 12 lõike 3 punktis 2 sätestatud sidevahendi abil toimuva müügi keelu ühenduse õigusele vastavust kontrollides – *kuivõrd see keeld on kohaldatav väljaspool Saksamaad teistes liikmesriikides asuvatele ettevõtjatele* – pidama silmas just vastavust EÜ artiklitele 28 ja 30, mitte direktiivi 2000/31 artiklile 3, nagu on märgitud ka käesoleva ettepaneku punktides 27–32.

60. Kahtlemata on võimalik oletada, et eksisteerib teisi ja erinevaid sobivaid asjaolusid toetamaks väidet, et ka juhul, kui kõnealuseid Saksa õigusnorme kohaldatakse müügiviisi osas Saksamaal asuvatele pakkujatele, kes impordivad videosalvestisi teistest liikmesriikidest, kujutavad need normid siiski samaväärse toimega meedet, kuna ei vasta kohtuotsuses Keck ja Mithouard sõnastatud teisele tingimusele.

61. Näiteks ei saa välistada, et Saksamaa pädeva asutuse poolt kontrollimata videosalvestiste alaealistele pakkumise ja nende käsutusse andmise keeld ning selliste kaupade „kaitsmata” sidevahendi abil müümise keeld – mis sisuliselt välistavad alaealiste poolt asjaomaste kaupade vahetu omandamise võimaluse sidevahendi abil toimuva müügi teel – võivad olla täiesti kohased takistamiseks juurdepääsu turule kohtuotsuse Keck ja Mithouard punkti 17 tähenduses (vt käesoleva ettepaneku punkt 53)³², seda vähemalt noorukitest koosnevale avalikkusele suunatud videosalvestiste puhul. Noorukitel on enamasti piisavalt raha ja võimalusi omandada iseseisvalt DVD või videokassett, ilma et tekiks vajadust täiskasvanu sekkumise järele. Asjaomased keelud võivad seega takistada videosalvestiste omandamist neil isikutel, kes

kujutavad endast viimaste peamisi ja otseseid tarbijaid.

62. Teisest küljest ei ole ka võimalik välistada – nagu olen eespool märkinud –, et kuigi asjaomastest Saksa õigusnormidest ei saagi tuletada mingit kohustust kohaldada videosalvestistele Saksamaa pädeva asutuse poolset kontrolli ja klassifitseerimist ning need vastavalt märgistada, peavad tarnijad § 12 lõikest 3 tulenevaid kaubanduspiiranguid nii rangeteks, et nad otsustavad siiski lasta oma kaubad kontrollida, klassifitseerida ning vastavalt märgistada.³³ Kirjeldatud olukord viiks selleni, et juba ekspordiriigis vastavad formaalsused läbinud imporditud kaupade osas dubleeritaks kontrolli ja tasusid, mida ei rakendata aga kodumaistele kaupadele nende turustamisel vastava liikmesriigi territooriumil.³⁴

33 – Nimetatud küsimuse kohta ei ole Euroopa Kohtule antud käesoleva eelotsusemenetluse raames mingit teavet.

34 – Kui läheneda asjale teise nurga alt, siis võib käsitleda *majanduslikul pinnal tekkivat vajadust* kohaldada imporditud kaupadele siseriikliku kontrolli- ja klassifitseerimismenetlust ning näha ette vastav märgistamine – selle asemel et hinnata kohtuotsuses Keck ja Mithouard sätestatud teise tingimuse täitmist – kui *tegelikku õiguslikku kohustust*, mis viib asjaomaste Saksa õigusnormide määratlemiseni kaupade omadusi puudutavate õigusnormidena, mis eeldavad kaupade vastavusse viimist nende turustamiseks Saksamaa territooriumil. Eelkirjeldatud juhul oleks tegemist käesoleva ettepaneku punktis 50 kirjeldatule alternatiivse arutuskäiguga. Järeldus oleks igal juhul sama, s.o et asjaomased normid, mis viivad siseriikliku kontrolli- ja kvalifitseerimismenetluse ning vastava märgistuse kohaldamiseni imporditud kaupadele – kuigi need ei sätesta ettevõtjatele formaalselt vastavat kohustust –, tuleb kvalifitseerida samaväärse toimega meetmena EÜ artikli 28 tähenduses.

32 – Nõustun kohtujurist Kokott'i kohtuasja C-142/05: Mickelsson ja Roos raames (kohtulahendite kogumikus veel avaldamata, punkt 31) 14. detsembril 2006. aastal esitatud ettepanekus toodud tõlgendusega, milles käsitletakse turule juurdepääsu takistavat asjaolu laiemas tähenduses, hõlmates lisaks juurdepääsu „välistamisele” ka selle „märkimisväärset raskendamist”.

63. Euroopa Kohtu käsutuses olev teave ei võimalda täie kindlusega määrata, kas alaealiste seaduse § 12 lõike 3 punktis 2 sätestatud sidevahendi abil toimuva müügi keeld koormab enam teistest liikmesriikidest pärit toodete turustamist Saksamaal kui Saksamaa enda toodete turustamist. Euroopa Kohtul tuleb nimetatud ebaselguse likvideerimiseks uurida, kas kohtuotsuses Keck ja Mithouard sedastatud kõnealune tingimus on täidetud.³⁵

64. Eeltoodud kaalutlustel teen ettepaneku vastata Landgericht Koblenzi eelotsuseküsimuse esimesele osale nii, et keeld müüa sidevahendi abil liikmesriigi pädeva asutuse poolt alaealiste kaitse eesmärgil kontrollimata, klassifitseerimata ning vastavalt märgistamata videosalvestisi – nagu alaealiste seaduse § 12 lõike 3 punktis 2 sätestatu – reguleerib müügiviisi ega kujuta endast koguselise impordipiiranguga samaväärse toimega meedet EÜ artikli 28 tähenduses seetõttu, et seda kohaldatakse kõikidele asjaomastele pakkujatele, kes tegutsevad riigi territooriumil, ja seetõttu, et see mõjutab õiguslikult ja sisuliselt ühtmoodi kodumaiste ja teistest liikmesriikidest pärit toodete turustamist.

35 – Vt 9. juuli 1997. aasta otsus liidetud kohtuasjades C-34/95 ja C-36/95: De Agostini ja TV-Shop (EKL 1997, lk I-3843, punkt 44); 26. mai 2005. aasta otsus kohtuasjas C-20/03: Burmanjer jt (EKL 2005, lk I-4133, punktid 31–32) ja eespool viidatud kohtuotsus A-Punkt Schmuckhandels, punkt 25.

D. Alaealiste seaduse § 12 lõike 3 punktis 2 sätestatud müügikeelu võimalik põhjendus

65. Eelotsuseküsimuse teises pooles soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt teada, kas alaealiste seaduse § 12 lõike 3 punktis 2 sätestatud keeld on põhjendatud EÜ artikli 30 ja direktiivi 2000/31 valguses ka juhul, kui videosalvestis on tunnistatud alaealistele sobivaks mõnes teises liikmesriigis ning asjaomane salvestis kannab vastavat märgistust.

66. Käsitlesin juba käesoleva ettepaneku punktides 23–32 direktiiviga 2000/31 seonduvaid aspekte, mille kohta ei ole minu arvates vaja midagi lisada.

67. Mis puudutab aga ülejäänut, st küsimust asjaomase keelu võimalikust põhjendatusest, siis see tekib loomulikult üksnes järelduse puhul, mille kohaselt asjaomane keeld kujutab endast EÜ artiklis 28 keelatud samaväärse toimega meedet (näiteks eeltoodud

mõttekäigu raames, kuivõrd keeldu ei kohaldata ühtemoodi kodumaistele ja teistest liikmesriikidest pärit kaupadele).

68. Vastavalt väljakujunenud kohtupraktikale võib EÜ artiklis 28 keelatud ühenduse sisese kaubanduse takistus olla õigustatud üksnes EÜ artiklis 30 loetletud avalikust huvist tulenevail põhjustel – muu hulgas kõlbluse, avaliku korra või avaliku julgeoleku või inimeste elu ja tervise kaitseks – või siis juhul, kui asjaomast takistust sätestav õigusnorm on eristusteta kohaldatav tulenevalt mõnest avaliku huviga põhjendatud imperatiivsest nõudest Cassis de Dijoni kohtuasjast välja kasvanud kohtupraktika tähenduses, näiteks tarbijakaitse vajadusest. Mõlemal juhul peavad asjaomased õigusnormid tagama, et neis silmas peetud eesmärk oleks täidetud ega võetaks ette enam kui selle eesmärgi täitmiseks vajalik.³⁶

69. Eelotsusetaotluse esitanud kohus leiab, et alaealiste kaitse vajadus kujutab endast kõnealusele sidevahendi abil toimuva müügi keelule asjakohast õigustust EÜ artikli 30 mõttes. Nimetatud kohus on seisukohal, et asjaomane keeld on „praegusel juhul kohane ja vajalik tagamaks alaealiste kaitset

videosalvestiste eest, mis ei ole neile sobivaks kohandatud”. Eelotsusetaotluse esitanud kohus leiab samas, et kõnealuses asjas oli Avidese imporditud ja Interneti vahendusel Saksamaal müüdavate videosalvestiste sobivus alaealistele kontrollitud Ühendkuningriigis BBFC poolt. Leides, et sellise kontrolli läbi alaealistele tagatav kaitsetase ei ole madalam kui Saksamaa pädeva asutuse kontrolliga tagatav tase, küsib eelotsusetaotluse esitanud kohus, „kas alaealiste kaitset on võimalik ja tuleb tagada vähem piirava meetmega, iseäranis tunnustades teise liikmesriigi [pädeva asutuse] poolt läbi viidud alaealistele sobivuse kontrolli”.

70. Saksamaa valitsus leiab oma kirjalikes märkustes, et isegi kui kõnealust keeldu pidada EÜ artiklis 28 keelatud samaväärse toimega meetmeks, oleks see siiski põhjendatud alaealiste kaitse nõudega, mis kujutab endast avalikust korrast tulenevat õigustust EÜ artikli 30 tähenduses. Saksamaa valitsus lisab, et alaealiste kaitse on otseselt seotud inimväärikuse kaitsega, mis kujutab endast ühenduse õiguse üldpõhimõtet³⁷ ning esindab seega õiguslikku huvi, millega on õigustatud vastav põhivabaduste piiramine.

36 – Vt mh 8. mai 2003. aasta otsus kohtuasjas C-14/02: ATRAL (EKL 2003, lk I-4431, punkt 64); 5. veebruari 2004. aasta otsus kohtuasjas C-270/02: komisjon vs. Itaalia (EKL 2004, lk I-1559, punktid 21–22); eespool viidatud kohtuotsus Douwe Egberts, punkt 55, ja 24. novembri 2005. aasta otsus kohtuasjas C-366/04: Schwarz (EKL 2005, lk I-10139, punkt 30).

37 – Saksamaa valitsus tugineb 14. oktoobri 2004. aasta otsusele kohtuasjas C-36/02: Omega (EKL 2004, lk I-9609, punkt 34).

71. Ükski teistest käesoleva eelotsusemenetluse osalistest ei ole sisuliselt vaidlustanud asjaolu, et asjaomane Saksa õigusnorm on alaealiste kaitse huvides ning et selline kaitse kujutab endast õiguslikku huvi, millele on võimalik tugineda kaupade vaba liikumise piiramiseks.

72. Avides väidab samas, et asjaomane õigusnorm ei ole kooskõlas proportsionaalsuse põhimõttega osas, milles seda kohaldatakse ka neile videosalvestistele, mis on sarnaselt Ühendkuningriigist Saksamaale imporditud salvestistega juba ekspordiriigi pädeva asutuse poolt alaealiste kaitse eesmärgil kontrollitud ja klassifitseeritud ning kannavad vastavat märgistust.

73. Avides juhib tähelepanu asjaolule, et Ühendkuningriigi ja Saksamaa pädevad asutused kasutavad samaväärseid alaealiste kaitse kriteeriume, kuna nii Ühendkuningriik kui ka Saksamaa on allkirjastanud ja ratifitseerinud 20. novembril 1989 New Yorgis vastu võetud lapse õiguste konventsiooni, mille preambula näeb riikidele ette järgmise kohustuse: „laps tuleb põhjalikult ette valmistada iseseisvaks eluks ühiskonnas ja ta tuleb

üles kasvatada Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni ideaalide, eriti rahu, väärikuse, sallivuse, vabaduse, võrdsuse ja ühtekuuluvuse vaimus.”

74. Avides väidab, et ekspordiriigis alaealiste kaitse eesmärgil kontrollitud ja klassifitseeritud ning vastavat märgistust kandvatele videosalvestistele ei ole ette nähtud ka Saksamaa pädeva asutuse poolset lihtsustatud kontrollimenetlust, mida kohaldatakse kindlaksmääratud tüüpi videosalvestistele (näiteks muusika, dokumentaal- ja animafilmid).

75. Saksamaa valitsus väidab, et kõnealuste piiravate riiklike meetmete proportsionaalsust tuleb hinnata huvitatud liikmesriigi pädeva asutuse poolt taotletud eesmärke ja tagada soovitud kaitsetaset arvestades. Alaealiste kaitsetaseme hindamine videosalvestiste sisu puhul sõltub vaieldamatult iga riigi moraalsest ja kultuurilistest tõekspidamistest ning ajaloolisest kogemusest. Nii võib ühes liikmesriigis teatud alaealiste gruppide sobivaks peetu olla vastuvõetamatu

samale alaealiste grupile teises liikmesriigis.³⁸ Saksamaa valitsus on seega seisukohal, et alaealiste kaitse eesmärgil läbi viidud videosalvestiste kontrollimenetluse vastastikune tunnustamine liikmesriikide vahel ei ole meetmena piisav tagamaks alaealiste kaitse sellist taset, mille kindlustamine on Saksamaa pädeva asutuse eesmärgiks.

76. Saksa seadusandja piiras riigi pädeva asutuse poolt kontrollimata videosalvestiste sidevahendi abil toimuva müügi keelu kehtivuse ulatust niivõrd, kui see on kooskõlas alaealiste kaitse piisava taseme saavutamisega. Saksamaa valitsus meenutab, et asjaomaste kaupade sidevahendi abil toimuv müük on lubatud niivõrd, kui pakkuja ja kauba kättesaaja puutuvad isiklikult kokku või siis juhul, kui on näiteks vastavate tehniliste lahenduste abil tagatud, et kaubad ei satuks alaealiste kätte.

77. Komisjon, Iirimaa ja Ühendkuningriigi valitsus ning Dynamic Medien jagavad põhisosaks Saksamaa valitsuse arvamust, leides, et asjaomane Saksamaa õigusnorm on proportsionaalsuse põhimõttega vastavuses.

38 – Saksamaa valitsus märgib, et vägivalda ja pornograafiat sisaldavate kujutiste talumise tase on liikmesriigiti erinev, mistõttu on teatavad filmid teatud liikmesriikides keelatud ja teistes mitte. Nimetatud valitsus väidab, et Saksa avalikkus on iseäranis tundlik ning et kontrolliasutused taunivad seetõttu eriti karmilt natsionaalsotsialismi ilminguid.

78. Omalt poolt leiab, et Saksamaa pädeva asutuse poolt kontrollimata ning klassifitseerimata ning vastava märgistuseeta videosalvestiste puhul kujutab alaealiste kaitse endast kahtlemata sobivat õigustust EÜ artikli 30 tähenduses ning juhul, kui peetakse kinni proportsionaalsuse põhimõttest, ka eelneetatud sättele vastavat ühendusesisese kaubanduse takistust. Nagu märkis komisjon, mahub alaealiste kaitse kõlbluse ja avaliku korra või siis inimeste elu ja tervise kaitse alla. Selliste kujutiste näitamine alaealistele, mis on tunnustatud neile sobimatuks (näiteks vägivalda või seksi kujutava või vulgaarse sisu tõttu), võib mõnes liikmesriigis olla moraalses plaanis vastuvõetamatu, ohtlik antava eeskuju tõttu või kahjulik alaealise psühhofüüsilisele arengule.

79. Saksamaa pädeva asutuse poolt kontrollimata videosalvestiste alaealistele pakkumise ja alaealiste käsutusse andmise keeld ning keeld müüa nimetatud salvestisi „kaitsmata” sidevahendi abil näivad mõlemad ilmselgelt olevat aktid, mille eesmärk on tagada alaealiste kaitse.

80. Käesoleva eelotsusemenetluse raames tuleb seevastu uurida, kas asjaomased meetmed ei ületa eelneetatud eesmärgi

saavutamiseks vajalikku piiri, võttes arvesse, et neid kohaldatakse ka sellistele videosalvestistele, mis on juba ekspordiriigi pädeva asutuse poolt kontrollitud ja klassifitseeritud ning kannavad vastavat märgistust.

81. Nagu meenutasid asjakohaselt komisjon ja menetlusse astunud liikmesriikide valitsused, on Euroopa Kohus juba sätestanud, et „kehtib põhimõte, mille kohaselt määratleb iga liikmesriik enda väärtusteskaalale tuginedes oma territooriumil kehtivad kõlb-lusreeglid ning valib nende väljendamise vormi”³⁹ ning et „konkreetsed asjaolud, mis võimaldavad tugineda avalikule korrale, võivad konkreetses riigis ja konkreetsel ajahetkel olla erinevad”, mistõttu „pädevatele ametiasutustele tuleb jätta asjaomases valdkonnas EÜ asutamislepinguga kehtestatud piires kaalutusvabadus”.⁴⁰ Vastavalt väljakujunenud kohtupraktikale on inimeste elu ja tervis EÜ artiklis 30 kaitstud väärtuste hulgas esimesel kohal ning liikmesriigid on kohustatud EÜ asutamislepinguga kindlaks määratud piirides sätestama, millisel tasemel nad kavatsevad tagada eelnimetatud väärtuste kaitse.⁴¹

39 – Vt 14. detsembri 1979. aasta otsus kohtuasjas 34/79: Henn ja Darby (EKL 1979, lk 3795, punkt 15).

40 – Vt eespool viidatud kohtuotsus Omega, punkt 31 ja viidatud kohtupraktika.

41 – Vaata eespool viidatud kohtuotsus Deutscher Apothekerverband, punkt 103 ja viidatud kohtupraktika.

82. Liikmesriikide pädevatele asutustele sellisel moel jäetud kaalutusvabadusest tuleneb, et üksnes asjaolust, et ühe liikmesriigi valitud kaitse süsteem erineb teisest liikmesriigis rakendatud süsteemist, ei piisa kõnealuste õigusnormide vajalikkuse ja proportsionaalsuse hindamiseks. Viimaste hindamisel tuleb ennekõike silmas pidada huvitatud liikmesriigi pädeva asutuse seatud eesmäärke ning tagada soovitud kaitsetaset.⁴²

83. Seega tuleb tõdeda, et asjaomast valdkonda ei ole ühtlustatud, ning EÜ asutamisleping jätab liikmesriikidele kaalutusvabaduse määrata kindlaks – lähtudes vastava riigi kultuuriliselt, religiooselt, moraalselt ja ajalooliselt tundlikest küsimusest – vanusepiirid, millest alates on vastavas liikmesriigis lubatud juurdepääs asjaomastele videosalvestistele; samuti usaldab asutamisleping liikmesriikidele ülesande asjaomaste salvestiste sisu kontrollida ja vastavalt vanusepiiridele kategooriatesse liigitada, mis tuleb tingimata läbi viia selleks määratud asutuses.

84. Nagu rõhutas komisjon, on selliste liigituste põhiosaks igale liikmesriigile omane väärtuste skaala, mistõttu ei ole minu arvates kuidagi võimalik väita, et alaealiste kaitse

42 – Vt 21. septembri 1999. aasta otsus kohtuasjas C-124/97: Läära jt (EKL 1999, lk I-6067, punkt 36) ja 11. septembri 2003. aasta otsus kohtuasjas C-6/01: Anomar jt (EKL 2003, lk I-8621, punkt 80).

eesmärgil läbi viidud videosalvestiste kontroll ja klassifitseerimine ekspordiriigis on piisav sellise alaealiste kaitse taseme tagamiseks, mille on eesmärgiks võtnud impordiriigi pädevad asutused.

85. Leian olevat alusetu Avidese väite, et lapse õiguste kaitse konventsiooni allkirjastamise ja ratifitseerimisega nii Saksamaal kui Ühendkuningriigis kaasneb ühesuguste kriteeriumite kasutamine asjaomaste videosalvestiste kontrollimisel ja klassifitseerimisel nimetatud liikmesriikide pädevate asutuste poolt. Nagu märkisid kohtuistungil Dynamic Medieni, komisjoni ning kahe kõnealuse liikmesriigi valitsuste esindajad, ei kehtesta mainitud konventsioon mingit ühist videosalvestiste või teiste meediavaldkonna kaupade sisu puudutavat alaealiste kaitse standardit. Kõnealuse konventsiooni artikli 17 punkt e sätestab vaid, et konventsiooni osalisriigid „ergutavad vastavate põhisuundade arendamist kaitsmaks last tema heaolu kahjustava informatsiooni ja materjali eest [mis pärineb massiteabevahenditest]”.

86. Mis puudutab Saksamaal kindlaksmääratud tüüpi videosalvestiste jaoks ette nähtud lihtsustatud kontrollimenetluse kohaldamist videosalvestistele, mis on ekspordiriigi pädeva asutuse poolt kontrollitud ja

klassifitseeritud, siis tuleb märkida, et Avides ei ole esitanud vähimatki teavet lihtsustatud menetlust tavapärasest menetlusest eristavate asjaolude kohta. Minu hinnangul ei ole Euroopa Kohtu käsutuses seetõttu piisavalt teavet hindamaks, kas lihtsustatud menetluse kohaldamine ekspordiriigis juba kontrollitud ja klassifitseeritud videosalvestistele on sobiv alaealiste kaitse sellise taseme saavutamiseks, mida Saksamaa pädev asutus soovib Saksamaal tagada. Igal juhul olen juba eespool märkinud, et hinnang sellele, mis võib kahjustada alaealisi ja seega kaudselt ka kõlblust, avalikku korda või inimeste tervist, sõltub suurel määral iga liikmesriigi väärtuste skaalast. Asjaolu, et kindlaksmääratud videosalvestis on ekspordiriigis juba kontrollitud ja klassifitseeritud, ei vähenda minu arvates tingimata kõnealuse, Saksamaa avaliku huvi seisukohast tundliku salvestise kasutusega kaasnevaid riske ega ole piisav selleks, et kohaldada nimetatud salvestisele Saksamaa pädevas asutuses lihtsustatud kontrolli- ja klassifitseerimise menetlust.

87. Ma ei arva, et Saksamaa alaealiste kaitse normid oleksid nendega taotletavaid eesmärke arvesse võttes eproportsionaalsed, keelates selliste videosalvestiste, mis on Saksamaa pädeva asutuse poolt alaealiste kaitse eesmärgil kontrollimata ja klassifitseeritud, kasutamist.

rimata või millel puudub vastav märgistus, ent mis on läbinud vastava kontrolli ja klassifitseerimise ekspordiriigi pädevas asutuses, alaealistele pakkumise ning viimaste kättesaadavuse või müügi „kaitsmata” sidevahendi abil.

käsitleda õiguse üldpõhimõtete – iseäranis põhiõiguste – valguses.⁴³

88. Kõnealuste Saksa õigusnormide vastavust EÜ aluslepingu kaupade vaba liikumist puudutavatele sätetele ei ole võimalik tuletda ka nõudest – millele viitas kohtuistungil Avides – tõlgendada ja kohaldada nimetatud norme lähtuvalt lapse õiguste kaitse konventsiooni artiklist 13, mis sätestab lapse õiguse sõnavabadusele. Nimetatud artikli lõige 1 sätestab, et „see sisaldab vabadust sõltumata riigipiiridest suuliselt, kirjalikult või trükis, kunsti vormis või mõnel muul lapse enda valitud viisil taotleda, vastu võtta ja edasi anda informatsiooni ning igasuguseid ideid”.

90. Samuti on Euroopa Kohus sedastanud, et lapse õiguste konventsioon on liikmesriikide vahelistes vaidlustes siduv ning kuulub nende inimõiguste kaitset käsitlevate rahvusvaheliste õigusaktide hulka, mida ta ühenduse õiguse üldpõhimõtete kohaldamisel arvesse võtab.⁴⁴

91. Samuti tuleb siinkohal koos komisjoni meenutada, et sõnavabadus, mis kätkeb endas muu hulgas „vabadust [...] saada [...] teavet ja mõtteid ilma võimude sekkumiseta ja sõltumata riigipiiridest” on tagatud samuti Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni (edaspidi „EIÖK”) artiklis 10 – konventsioonis, millele Euroopa Kohus põhiõiguste kaitsel järjekindlalt tugineb.

89. Euroopa Kohus on sedastanud, et kui liikmesriik põhjendab kaupade vaba liikumist takistava õigusnormi kehtestamist imperatiivsete nõuetega, siis tuleb seda põhjendust

92. Esiteks juhin tähelepanu sellele, et nagu märkisid kohtuistungil ka Saksamaa valitsus ja komisjon, sätestab lapse õiguste

43 – Vt eespool viidatud kohtuotsus Familiapress, punkt 24.

44 – Vt 27. juuni 2006. aasta otsus kohtuasjas C-540/03: parlament vs. nõukogu (EKL 2006, lk I-5769, punkt 37).

konventsiooni artikli 13 lõige 2, et sõnavabadust võib vajaduse korral seadusega piirata, iseäranis „riikliku julgeoleku, avaliku korra, rahva tervise või kõlbluse kaitseks”, ning et sama konventsiooni artikli 17 punkt e – nagu olen juba märkinud – kohustab sellega liitunud riike ergutama „vastavate põhisuundade arendamist kaitsmaks last tema heaolu kahjustava informatsiooni ja materjali eest”.

objektiivselt vajalikud eelnimetatud eesmärkide saavutamiseks, vastavad imperatiivsele sotsiaalsele vajadusele kaitsta alaealisi neile sobimatu sisuga meedia eest ning on legitiimse eesmärgi suhtes proportsionaalsed.

93. Teiseks tuleneb EIÕK artikli 10 lõike 2 sõnastusest, et sõnavabadusele kohaldatavad teatud avalikust huvist tulenevad piirangud – kui need on seaduses ette nähtud – tulenevad vastava sätte legitiimsest eesmärgist ning on demokraatlikus ühiskonnas vajalikud, mis tähendab seda, et nad on õigustatud imperatiivse sotsiaalse vajadusega ning iseäranis nimetatud legitiimse eesmärgi suhtes proportsionaalsed.⁴⁵ EIÕK artikli 10 lõikes 2 sõnaselgelt välja toodud eesmärkide hulka kuuluvad muu hulgas ühiskondliku julgeoleku tagamine, korratuste või kuritegude ärahoidmine ja tervise või kõlbluse kaitse. Asjaomased Saksa õigusnormid on sätestatud seaduses, nad on

94. Eeltoodust tulenevalt teen ettepaneku vastata Landgericht Koblenzi eelotsuse küsimuse teisele osale nii, et kui alaealiste seaduse § 12 lõike 3 punktis 2 sätestatud keeld müüa sidevahendi abil liikmesriigi pädeva asutuse poolt alaealiste kaitse eesmärgil kontrollimata, klassifitseerimata ning vastavalt märgistamata videosalvestisi loetakse koguselise impordipiiranguga samaväärse toimega meetmeks EÜ artikli 28 tähenduses, siis on see meede kõlbluse, avaliku korra ja inimeste tervise kaitse tagamise põhjustel EÜ artikli 30 mõttes õigustatud isegi juhul, kui nimetatud videosalvestiste sobivus alaealistele on juba teises liikmesriigis kontrollitud ning need salvestised kannavad vastavat märgistust.

⁴⁵ – Vt 12. juuni 2003. aasta otsus kohtuasjas C-112/00: Schmidberger (EKL 2003, lk 1-5659, punkt 79 ja viidatud kohtupraktika).

V. Ettepanek

95. Eeltoodud kaalutlustest lähtuvalt teen Euroopa Kohtule ettepaneku vastata Landgericht Koblenzi poolt esitatud eelotsuse küsimusele järgmiselt:

Jugenschutzgesetz'i § 12 lõike 3 punktis 2 sätestatud keeld müüa sidevahendi abil liikmesriigi pädeva asutuse poolt alaealiste kaitse eesmärgil kontrollimata, klassifitseerimata ning vastavalt märgistamata videosalvestisi reguleerib müügiviisi ega kujuta endast koguselise impordipiiranguga samaväärse toimega meetet EÜ artikli 28 tähenduses, kui võrd seda kohaldatakse kõikidele asjaomastele pakkujatele, kes tegutsevad riigi territooriumil, ning kuna see mõjutab kodumaiste ja teistest liikmesriikidest pärit toodete turustamist õiguslikult ja sisuliselt ühtemoodi.

Kui siseriiklik kohus peaks leidma, et selline keeld kujutab endast koguselise impordipiiranguga samaväärse toimega meetet EÜ artikli 28 tähenduses, siis on see meede EÜ artikli 30 mõttes õigustatud kõlbluse, avaliku korra ja inimeste tervise kaitse tagamise põhjendusel ja seda ka juhul, kui nimetatud videosalvestiste sobivus alaealistele on juba teises liikmesriigis kontrollitud ning need salvestised kannavad vastavat märgistust.